

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN YAPAY ZEKAYA YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ (KKTC ÖRNEĞİ)

DETERMINATION OF PRESCHOOL TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS ARTIFICIAL INTELLIGENCE (TRNC EXAMPLE)

Merve ARIKANOĞLU

European University of Lefke, Northern Cyprus

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-9883-3134>

merve_arkan@outlook.com

Figen YAMAN LESINGER

Assoc.Prof.Dr., European University of Lefke, Faculty of Education, Lefke, Northern Cyprus

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9556-4305>

flesinger@eul.edu.tr

Received: August 10, 2024

Accepted: November 28, 2024

Published: December 31, 2024

Suggested Citation:

Arikanoğlu, M., & Yaman Lesinger, F. Y. (2024). Okul öncesi öğretmenlerinin yapay zekâya yönelik tutumlarının belirlenmesi (KKTC örneği). *International Journal of Su-Ay Development Association (IJOSDA)*, 3(2), 80-91.

Copyright © 2024 by author(s). This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Öz

Bu araştırma, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yapay Zekâya Yönelik Tutumlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla beraber, araştırmada, yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeği, öğretmenlerin cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi ve görev yapılan ilçe değişkenleri ile karşılaştırılmıştır. Araştırma verilerini toplamak için Schepman ve Rodway (2020) tarafından geliştirilen ve Kaya ve arkadaşları (2022) tarafından Türkçe'ye çevrilerek uyarlanan "Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma örneklemini 2023-2024 öğretim yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Girne, Güzelyurt, Lefke, Lefkoşa, İskele ve Gazimağusa'da yer alan ve aktif olarak görev yapmakta olan 500 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veriler Google form aracılığı ile toplanmıştır. Toplanan veriler istatistiksel olarak Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 25.0 veri analizi paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen tüm veriler hem Shapiro-Wilk testi, hem de Kolmogorov-Smirnov testine göre normal dağılım göstermemişlerdir. Ölçekten toplanan veriler sorulara yönelik elde edilmiş yanıtların frekanslarına, çeşitli değişkenlere göre belirlenen farklılıkların anlamlılığına ise Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testleri ile değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu, çarpıklık, basıklık ve standart hata değerleri üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardaki değişkenlere yönelik çıkan sonuçlar katılım sağlayan okul öncesi öğretmenlerin cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenleri yapay zekâya yönelik pozitif tutum alt boyutuna göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerin cinsiyet ve öğrenim durumu değişkeni yapay zekâya yönelik negatif tutum alt boyutunda ise anlamlı farklılık olmadığına ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerin yaş değişkeni yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutlarına göre anlamlı farklılık olduğu elde edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında görev yapılan ilçe değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Terimler: Yapay zekâ, okul öncesi eğitim, öğretmen tutumları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, eğitim teknolojileri.

Absract

This study aims to determine the attitudes of preschool teachers in the Turkish Republic of Northern Cyprus towards artificial intelligence. For this purpose, the study compared the general attitude scale towards artificial intelligence with variables such as the teachers' gender, age, marital status, education level, and the district where they work. The "General Attitude Scale towards Artificial Intelligence," developed by Schepman and Rodway (2020) and adapted into Turkish by Kaya and colleagues (2022), was used to collect research data. A survey model from quantitative research methodologies was employed in the study. The sample of the research consisted of 500 actively working preschool teachers in the districts of Kyrenia, Morphou, Lefke, Nicosia, Iskele, and Famagusta during the 2023-2024 academic year. Data were collected via Google Forms and analyzed statistically using the

Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 25.0. All data obtained in the research did not show a normal distribution according to both the Shapiro-Wilk test and the Kolmogorov-Smirnov test. The data collected from the scale were assessed based on the frequencies of responses to the questions, the significance of differences determined according to various variables through Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis H test. The suitability of the data for normal distribution, skewness, kurtosis, and standard error values were evaluated. The research findings revealed significant differences in the positive attitude sub-dimension towards artificial intelligence based on the gender and education status variables of the participating preschool teachers. No significant difference was found in the negative attitude sub-dimension regarding the gender and education status variables. Significant differences were observed in both the positive and negative attitude sub-dimensions based on the age variable of the preschool teachers. However, no significant differences were found in the positive and negative attitude sub-dimensions towards artificial intelligence based on the district variable where they worked.

Keywords: Artificial intelligence, preschool education, teacher attitudes, Turkish Republic of Northern Cyprus, educational technologies.

GİRİŞ

Günümüzde bilgi teknolojilerinin hızlı bir şekilde gelişmesi ve değişim göstermesi, eğitimin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Bu hızlı değişim ve gelişime adapte olabilmek için bireylerin erken yaşlardan itibaren bu dünyaya entegre olması gerekmektedir. Eğitim, bireyin hayatını sürdürdüğü topluma uyum sağlaması, becerilerini geliştirmesi ve gerekli diğer davranışları kazanması sürecidir (Demirel & Kaya, 2002). Eğitimin genel tanımı, bireyin hayata hazırlanmasını, toplumsal sosyalleşmesine katkı sağlamasını, bireylerin yeteneklerinin fark edilip geliştirilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılmasını içerir. Eğitimin amaçlarına bakıldığında, ilk olarak bireyin içinde bulunduğu topluma adapte olması gelmektedir. 21. yüzyıla uyumlu, gerekli yeteneklerle donatılmış bireylerin yetiştirilmesi, çağdaş eğitim sisteminin altyapısını oluştururken, çok kültürlü toplum yapısı, etkileşimdeki hızlı değişimler ve bilgi akışının hızlı bir şekilde yayılması gibi olgular da ortaya çıkmıştır (Oktay, 2015). Değişim gösteren dünya ve bu değişimle birlikte gelen yenilikler, bireylerin bilgi çağı ihtiyaçlarına uyum sağlamalarını zorunlu hale getirmiştir (MEB, 2017). Bu bağlamda, okul öncesi eğitim, bu uyumun sağlanmasında temel yapı taşlarından biri olarak öne çıkmaktadır (Şahin, 2005).

Öğretmenler, eğitimdeki temel taşlar arasında yer alır ve yapay zeka (YZ) teknolojilerinin eğitim alanına etkili bir şekilde entegre edilmesi ve kullanılmasında hayati bir rol oynamaktadırlar. Öğretmenler, sınıf içi dinamikleri en iyi şekilde tanıyan ve öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını ve tercihlerini doğrudan gözlemleyebilen kişilerdir. Bu nedenle, yapay zekâ uygulamalarının eğitime entegrasyonu konusunda öğretmenlerin görüşleri ve yaklaşımları, bu teknolojilerin pratikte nasıl işlediğine ve sınıf ortamında nasıl uygulanabileceğine dair değerli bilgiler sağlamaktadır. Öğretmenler, sınıfta yapay zekâ teknolojilerinin öğrenci öğrenimine nasıl dâhil edilebileceği konusunda önemli önerilerde bulunabilirler ve teknolojiyi kullanırken karşılaştıkları sorunları ve engelleri ilk elden deneyimleyerek, bu sorunların üstesinden gelmek için uygulanabilir çözümler sunabilmektedir. Teknolojinin eğitimde kullanımı, öğretmenlerin rolünü de yeniden tanımlamaktadır. Geleneksel öğretmen rolleri, teknolojinin sunduğu olanaklarla birlikte daha rehberlik ve danışmanlık odaklı hale gelmektedir. Öğretmenler, dijital araçlar ve platformlar aracılığıyla öğrencilerin performansını izleyebilmekte, anlık geri bildirimler sağlayarak onların öğrenme süreçlerini iyileştirebilmektedir. Bu durum, öğretmenlerin öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına daha hızlı ve etkili bir şekilde yanıt verebilmelerini sağlamaktadır (Akgül & Yıldırım, 2022).

Dijital teknolojiler, eğitimde bilgiye erişim ve bilgi paylaşımı süreçlerini köklü bir şekilde değiştirmiştir. Geleneksel eğitim yöntemlerinin yanı sıra, dijital araçlar ve platformlar sayesinde öğrenme süreçleri daha interaktif ve dinamik hale gelmiştir. Öğrenciler, dijital teknolojiler aracılığıyla daha geniş bir bilgi havuzuna erişebilmekte ve bu bilgileri kolayca paylaşabilmektedirler. Bu durum, öğrenme deneyimlerini zenginleştirmekte ve öğrencilerin bilgiye dayalı beceriler kazanmalarını sağlamaktadır (Özer, 2021). Dijital teknolojilerin eğitime entegrasyonu, aynı zamanda kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimlerinin oluşmasına olanak tanımaktadır. Yapay zekâ (YZ) ve makine öğrenimi gibi ileri teknolojiler, öğrenci verilerini analiz

ederek, her öğrencinin öğrenme hızına ve tarzına uygun eğitim materyalleri sunmaktadır. Bu durum, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş eğitim almalarını sağlamakta ve öğrenme sürecini daha etkili hale getirmektedir (Sancar Yazıcı, 2023). YZ'nin eğitimde kullanımı, öğrenme süreçlerini daha dinamik ve etkileşimli hale getirmektedir. YZ tabanlı öğretim sistemleri, öğrencilerin öğrenme hızlarını ve stillerini analiz ederek, onlara uygun içerikler ve öğrenme materyalleri sunmaktadır. Bu, öğrencilerin bireysel öğrenme süreçlerine uyum sağlamakta ve onların akademik başarılarını artırmaktadır (Özer, 2021).

Yapay zekâ (YZ) teknolojileri, günümüzde eğitim alanında giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Eğitimde YZ'nin yeri ve önemi, öğrenme ve öğretme süreçlerini daha verimli, kişiselleştirilmiş ve etkili hale getirmesinden kaynaklanmaktadır. YZ, eğitimde öğrenci başarısını artırma, öğretmenlerin iş yükünü hafifletme ve genel olarak eğitim kalitesini yükseltme potansiyeline sahiptir (Demirel & Kaya, 2020). YZ'nin eğitimde etkin bir şekilde kullanılabilmesi için bazı zorlukların ve engellerin aşılması gerekmektedir. Teknolojik altyapı eksiklikleri, öğretmenlerin YZ teknolojilerine uyum sağlama konusundaki yetersizlikleri ve dijital okuryazarlık seviyelerinin düşük olması gibi faktörler, bu sürecin önündeki önemli engellerdir. Bu zorlukların üstesinden gelmek için, öğretmenlerin sürekli mesleki gelişim programlarına katılması ve dijital pedagojik yeterliliklerini artırmaları büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, eğitim politikalarının ve stratejilerinin YZ teknolojilerinin eğitimde etkin bir şekilde kullanılmasını destekleyecek şekilde geliştirilmesi gerekmektedir (MEB, 2021).

Okul öncesi eğitimde yapay zekâ uygulamaları, çocukların bilişsel ve sosyal gelişimini desteklemektedir. YZ tabanlı oyunlar ve aktiviteler, çocukların erken yaşta teknolojiye uyum sağlamalarını kolaylaştırmaktadır. Örneğin, çocukların dil ve matematik becerilerini geliştiren YZ tabanlı eğitim uygulamaları bulunmaktadır (Şahin, 2022). Bu uygulamalar, çocukların bireysel gelişim süreçlerini desteklemekte ve öğrenme deneyimlerini daha etkileşimli hale getirmektedir.

Okul öncesi eğitim, çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerinde kritik bir dönemdir. Bu dönemde yapay zekâ (YZ) uygulamalarının kullanımı, çocukların erken yaşta teknolojiye uyum sağlamalarını ve öğrenme süreçlerini daha etkili hale getirmelerini sağlamaktadır. YZ teknolojileri, okul öncesi eğitimde yenilikçi ve interaktif öğrenme deneyimleri sunarak, çocukların bireysel öğrenme ihtiyaçlarına uygun çözümler sunmaktadır (Demirel & Kaya, 2020). YZ tabanlı uygulamalar, okul öncesi eğitimde çeşitli şekillerde kullanılmaktadır. Örneğin, YZ destekli öğrenme oyunları ve uygulamaları, çocukların dil, matematik ve problem çözme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu tür uygulamalar, çocukların ilgisini çekmekte ve öğrenme sürecini eğlenceli hale getirmektedir. Örneğin, YZ tabanlı dil öğrenme uygulamaları, çocukların kelime hazinelerini genişletmelerine ve dil becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamaktadır (Özer, 2021).

YZ, aynı zamanda öğretmenlere de önemli avantajlar sunmaktadır. Öğretmenler, YZ'nin sunduğu veri analitiği araçları sayesinde çocukların öğrenme süreçlerini daha yakından izleyebilmekte ve değerlendirebilmektedir. Bu analizler, öğretmenlere çocukların hangi konularda zorlandıklarını ve hangi alanlarda desteklenmeleri gerektiğini göstermektedir. Böylece öğretmenler, her çocuğun bireysel ihtiyaçlarına uygun öğretim stratejileri geliştirebilmektedir (Akgül & Yıldırım, 2022). Sonuç olarak, yapay zekâ uygulamaları, okul öncesi eğitimde önemli avantajlar sunmakta ve çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. YZ'nin sunduğu kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri, etkileşimli aktiviteler ve veri analitiği araçları, okul öncesi eğitimde öğrenme süreçlerini daha verimli ve etkili hale getirmektedir. Bu bağlamda, yapay zekâ uygulamalarının okul öncesi eğitimde etkin bir şekilde kullanılması, çocukların gelecekteki akademik ve sosyal başarıları üzerinde uzun vadeli olumlu etkiler yaratmaktadır.

YZ teknolojileri, eğitimde öğrenci performansını ve öğrenme deneyimini artırma potansiyeline sahip olduğu için, öğretmenlerin bu teknolojileri benimsemesi ve etkin bir şekilde kullanması büyük önem taşımaktadır.

Öğretmenler, YZ'nin sunduğu veri analitiği ve kişiselleştirilmiş öğrenme imkânlarını kullanarak, her öğrencinin bireysel öğrenme ihtiyaçlarına uygun eğitim stratejileri geliştirebilmektedirler. Örneğin, YZ tabanlı uygulamalar sayesinde öğrencilerin zayıf oldukları konular anında tespit edilip, bu alanlarda özel çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, YZ'nin sağladığı geri bildirim mekanizmaları, öğrencilerin öğrenme süreçlerini daha etkili hale getirebilir ve öğretmenlerin değerlendirme süreçlerini kolaylaştırabilir.

Problem Cümlesi

KKTC’de görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenlerinin yapay zekâya yönelik tutumları nelerdir?

Alt Problemler

1. Okul öncesi öğretmenlerin, cinsiyet değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?
2. Okul öncesi öğretmenlerin, yaş değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?
3. Okul öncesi öğretmenlerin, medeni durum değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?
4. Okul öncesi öğretmenlerin, eğitim düzeyi değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?
5. Okul öncesi öğretmenlerin, görev yaptıkları ilçe değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde aktif görev yapmakta olan 768 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminde evrenin tümüne ulaşmaya çalışılmıştır. Bazı verilerin geçersizliği nedeniyle elde edilen verilerden bir kısmı elenmiştir. Sonuç olarak örneklemini Girne, Güzelyurt, Lefke, Lefkoşa, İskele ve Gazimağusa’da yer alan ve aktif olarak görev yapmakta olan 500 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanan demografik özelliklerin yanı sıra 2020 yılında Schepman ve Rodway tarafından geliştirilen ve 2022 yılında Kaya ve arkadaşları tarafından Türkçe’ye çevrilerek uyarlanan “Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği

2020 yılında Schepman ve Rodway tarafından geliştirilen ve 2022 yılında Kaya ve arkadaşları tarafından Türkçe’ye çevrilerek uyarlanan “Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek, yapay zekâ hakkında pozitif ve negatif görüşler olmak üzere iki ana alt boyuttan meydana gelmektedir. Negatif görüş içeren ifadelerin puanlaması ters çevrilmiştir. Ölçeğin uyarlanmasının yapıldığı çalışmada iç tutarlılık katsayısının (Cronbach Alpha) .82 ile .88 arasında olduğu ve güvenilirlik değerlerinin ise pozitif tutum değeri 0.77, negatif tutum değerinin .83 olduğu belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler istatistiksel olarak Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 25.0 veri analizi paket programı ile analiz edilmiştir. Veri toplama aracı olarak kullanılan “Yapay Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği” kapsamında elde edilen tüm veriler hem Shapiro-Wilk testi, hem de Kolmogorov-Smirnov testine göre normal dağılım göstermemişlerdir. Ölçekten toplanan veriler öğretmenlerin “Yapay

Zekâya Yönelik Genel Tutum Ölçeği” kapsamında yer alan sorulara yönelik elde edilmiş yanıtların frekanslarına, çeşitli değişkenlere göre belirlenen farklılıkların anlamlılığına ise Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testleri ile değerlendirilmiştir. Tüm testlerde anlamlılık düzeyi .005 olarak belirlenmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu, çarpıklık, basıklık ve standart hata değerleri üzerinden değerlendirilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde geliştirilmiş olan ölçme araçlarından elde edilen verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular ve yorumlar sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin frekans ve dağılımı.

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	458	91,6
	Erkek	42	8,4
Yaş Durumu	25-30 Yaş	34	6,8
	31-36 Yaş	180	36
	37-42 Yaş	235	47
	43 ve üzeri	51	10,2
Medeni Durum	Evli	156	31,2
	Bekâr	295	59
	Boşanmış	47	9,4
Eğitim Düzeyi	Lisans	79	15,8
	Yüksek Lisans	159	31,8
	Doktora	24	4,8
	Öğretmen Akademisi	238	47,6
Görev Yapılan İlçe	Girne	78	15,6
	Lefkoşa	214	42,8
	Gazimağusa	102	20,4
	Lefke	37	7,4
	İskele	28	5,6
	Güzelyurt	41	8,2

Araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri incelendiği zaman (Tablo 1), cinsiyet değişkenine göre, kadın öğretmenler 458 kişi ile toplam öğretmenlerin %91,6'sını oluştururken, erkek öğretmenler ise sadece 42 kişi ile %8,4 oranında kalmaktadır. Bu durumda, kadın öğretmenlerin sayısının erkek öğretmenlere kıyasla çok daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu dağılım, eğitim sektöründe kadınların yoğun bir şekilde temsil edildiğini göstermektedir. Öğretmenlerin yaş durumları incelendiğinde, en büyük grubu 37-42 yaş arası öğretmenler oluşturmaktadır. Bu grup, 235 kişi ile toplamın %47'sini temsil etmektedir. 31-36 yaş arası öğretmenler 180 kişi (%36), 43 yaş ve üzeri öğretmenler 51 kişi (%10,2), 25-30 yaş arası öğretmenler ise 34 kişi (%6,8) ile daha küçük grupları oluşturmaktadır. Bu veriler, öğretmenlerin büyük bir kısmının orta yaş grubunda yer aldığını göstermektedir. Medeni durum açısından bakıldığında, bekâr öğretmenlerin sayısının evli öğretmenlerden daha fazla olduğu görülmektedir. Bekâr öğretmenler 295 kişi ile toplamın %59,2'sini oluştururken, evli öğretmenler 156 kişi (%31,2) ve boşanmış öğretmenler ise 47 kişi (%9,4) oranında temsil edilmektedir. Bu dağılım, öğretmenlerin medeni durumlarının çeşitli olduğunu ve bekâr öğretmenlerin çoğunlukta olduğunu ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin eğitim düzeyi incelendiğinde, en büyük grubun öğretmen akademisi mezunlarından oluştuğu görülmektedir. Bu grup, 238 kişi ile toplamın %47,6'sını oluşturmaktadır. Yüksek lisans mezunları 159 kişi (%31,8), lisans mezunları 79 kişi (%15,8) ve doktora mezunları ise 24 kişi (%4,8) ile daha küçük grupları temsil etmektedir. Bu veriler, öğretmenlerin büyük bir kısmının öğretmen akademisinden mezun olduğunu ve yüksek lisans mezunlarının da önemli bir oranı oluşturduğunu göstermektedir. Öğretmenlerin görev yaptıkları ilçeler incelendiğinde, en fazla öğretmenin Lefkoşa'da görev yaptığı görülmektedir. Lefkoşa, 214 öğretmen ile toplamın %42,8'ini

oluşturmaktadır. Gazimağusa'da 102 öğretmen (%20,4), Girne'de 78 öğretmen (%15,6), Güzelyurt'ta 41 öğretmen (%8,2), Lefke'de 37 öğretmen (%7,4) ve İskele'de 28 öğretmen (%5,6) görev yapmaktadır. Bu dağılım, öğretmenlerin büyük bir kısmının başkent Lefkoşa'da görev yaptığını göstermektedir.

Araştırmanın birinci alt probleminde “Okul öncesi öğretmenlerin, cinsiyet değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik katılımcılardan elde edilen veriler kapsamında Mann Whitney U Testi ile analiz yapılmıştır ve Tablo 2’de sonuçlar belirtilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin, cinsiyet değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki Farklılıklar

	Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	Sıra Toplam	U	Z	P	Fark
YZYGTÖ	Pozitif Tutum	Kadın	458	255.89	117196.50	7150.50	-2.76	.00*	1>2
		Erkek	42	191.75	8053.50				
	Negatif Tutum	Kadın	458	251.65	115257.00	9090.00	-.59	.55	
		Erkek	42	237.93	9993.00				

$p<.05^*$

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlerin cinsiyet değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek için Mann Whitney U testi kullanılmış ve elde edilen değerler sonucunda Tablo 2 oluşturulmuştur. Yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif tutum alt boyutunda, kadın katılımcılar ile erkek katılımcılar arasında anlamlı bir fark elde edilmiştir ($p<0.05$). Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre pozitif tutum alt boyutunda kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Kadın ve erkek öğretmenlerin yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinde yer alan negatif tutum alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir.

Araştırmanın ikinci alt probleminde “Okul öncesi öğretmenlerin, yaş değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik katılımcılardan elde edilen veriler kapsamında Kruskal Wallis H Testi ile analiz yapılmıştır ve Tablo 3’de sonuçlar belirtilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin, yaş değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki Farklılıklar

	Alt Boyutlar	Yaş	N	Sıra Ort.	X ²	df	P	Fark
YZYGTÖ	Pozitif Tutum	25-30	34	211.44				
		31-36	180	270.14	10.250	3	.01*	2>1 4>1
		37-42	235	235.27				2>3
		43+	51	277.41				
	Negatif Tutum	25-30	34	306.76				
		31-36	180	237.42	10.242	3	.01*	1>2 1>4
		37-42	235	259.37				

43+

51

218.29

$p < .05^*$

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların yaş değişkeni ile yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları olan pozitif ve negatif tutumları arasındaki ilişkinin analizi için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Pozitif tutum alt boyutunda ve negatif tutum alt boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

Pozitif tutum alt boyutunda 31-36 yaş grubu katılımcılarının, 25-30 yaş grubu katılımcılarına oranla, 43+ yaş grubunun 25-30 yaş grubu katılımcılarına oranla ve 31-36 yaş grubu katılımcıları ile 37-42 yaş grubu katılımcılarına oranla daha yüksek bir sonuç elde edilmiştir.

Negatif tutum alt boyutunda ise, yaş gruplarına göre 25-30 yaş grubundaki katılımcılar 31-36 ve 43+ yaş gruplarına göre daha yüksek bir sonuç elde edilmiş ve anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “Okul öncesi öğretmenlerin, medeni durum değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik katılımcılardan elde edilen veriler kapsamında Kruskal Wallis H testi ile analiz yapılmıştır ve Tablo 4’de sonuçlar belirtilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin, medeni durum değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki Farklılıklar

	Alt Boyutlar	Medeni Durum	N	Sıra Ort.	X ²	df	P	Fark
YZYGTÖ	Pozitif Tutum	Evli	156	241.18	2.156	2	0.34	
		Bekâr	296	251.29				
		Boşanmış	48	275.92				
Negatif Tutum	Evli	156	240.63	7.602	2	0.01*	3>1	
	Bekâr	296	247.04					
	Boşanmış	48	303.93					

$p < .05^*$

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların medeni durum değişkeni ile yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları olan pozitif ve negatif tutumları arasındaki ilişkinin analizi için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif tutum alt boyutunda, evli katılımcılar ile bekâr katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan negatif tutum alt boyutunda, evli katılımcılar ile boşanmış katılımcılar arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Boşanmış katılımcıların evli katılımcılara oranla daha fazla olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt probleminde “Okul öncesi öğretmenlerin, eğitim düzeyi değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik katılımcılardan elde edilen veriler kapsamında Kruskal Wallis H Testi ile analiz yapılmıştır ve Tablo 5’de sonuçlar belirtilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin, eğitim düzeyi değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki Farklılıklar

	Alt Boyutlar	Eğitim Düzeyi	N	Sıra Ort.	X ²	df	P	Fark
YZYGTÖ	Pozitif Tutum	Lisans	79	227.85	16.375	3	.00*	4>1 4>2
		Yüksek	159	221.08				
		Lisans	24	266.25				
		Doktora						

	Öğretmen Akademisi	238	276.08			
Negatif Tutum	Lisans Yüksek Lisans	79	284.51	6.815	3	.07
	Doktora Öğretmen Akademisi	159	241.56			
		24	212.29			
		238	249.04			

p<.05*

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların eğitim düzeyi değişkeni ile yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları olan pozitif ve negatif tutumları arasındaki ilişkinin analizi için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Eğitim düzeyi değişkeni incelenmiş ve pozitif tutum alt boyutunda anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Pozitif tutum alt boyutunda öğretmen akademisinden mezun olanlar ile lisans ve yüksek lisans eğitimini tamamlamış katılımcılara oranla daha yüksek bir sonuç elde edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.

Araştırmanın beşinci alt probleminde “Okul öncesi öğretmenlerin, görev yaptıkları ilçe değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlam bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik katılımcılardan elde edilen veriler kapsamında Kruskal Wallis H Testi ile analiz yapılmıştır ve tablo 6’de sonuçlar belirtilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin görev yaptıkları ilçe değişkeni ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutumları arasındaki Farklılıklar

Alt Boyutlar	Görev Yaptıkları İlçe	N	Sıra Ort.	X ²	df	P
YZYGTÖ	Pozitif Tutum					
	Girne	78	237.15	5.666	5	.34
	Lefkoşa	214	246.56			
	Gazimağusa	102	245.31			
	Lefke	37	279.92			
	İskele	28	298.89			
	Negatif Tutum					
	Güzelyurt	41	249.78	7.853	5	.16
	Girne	78	239.66			
	Lefkoşa	214	238.08			
Gazimağusa	102	265.11				
Lefke	37	260.41				
İskele	28	308.23				
Güzelyurt	41	251.22				

p<.05*

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların görev yaptıkları ilçe değişkeni ile yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinin alt boyutları olan pozitif ve negatif tutumları arasındaki ilişkinin analizi için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Görev yaptıkları ilçe değişkeni incelenmiş ve anlamlı bir fark elde edilmemiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi ve görev yaptıkları ilçe değişkenlerine göre incelenmiştir. Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif tutum alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre kadın katılımcılar ile erkek katılımcılar arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre pozitif tutum alt boyutunda kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha fazla olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, kadınların yapay zekâ

teknolojilerine yönelik daha olumlu bir yaklaşım sergilediğini göstermektedir. Kadın ve erkek katılımcıların yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan negatif tutum alt boyutunda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Literatür incelendiğinde Uyak ve ark. (2023) okul öncesi eğitim kurumlarında yapay zekâ uygulamaları ile ilgili yaptığı çalışmada katılımcıların yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Kum (2023) grafik tasarım bölümü öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Doğan ve ark.(2023) spor bilimleri öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarıyla ilgili yaptığı çalışmada katılımcıların yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Genel eğilim yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı yönündedir.

Okul öncesi öğretmenleri üzerinde yapmış olduğumuz çalışmada, yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Pozitif tutum alt boyutunda 31-36 yaş grubu katılımcılarının, 25-30 yaş grubu katılımcılarına oranla, 43+ yaş grubunun 25-30 yaş grubu katılımcılarına oranla ve 31-36 yaş grubu katılımcıları ile 37-42 yaş grubu katılımcılarına oranla daha yüksek bir sonuç elde edilmiştir. Orta yaş grubu ve üzerindeki öğretmenlerin genç öğretmenlere kıyasla daha fazla ilgi duyduklarını ve bu teknolojilere daha açık olduklarını göstermektedir. Negatif tutum alt boyutunda ise, yaş gruplarına göre 25-30 yaş grubundaki katılımcılar 21-26 ve 43+ yaş gruplarına göre daha yüksek bir sonuç elde edilmiştir. Uyak ve ark.(2023) okul öncesi eğitim kurumlarında yapay zekâ uygulamaları ile ilgili yaptığı çalışmada bizim çalışmamızdan farklı olarak katılımcıların yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Farklı bulunmasının sebebinin ise örneklem alınan grupların sayısındaki farklılıktan olduğu düşünülmektedir.

Araştırma sonucumuza göre yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif tutum alt boyutunda, evli katılımcılar ile bekâr katılımcılar arasında anlamlı bir fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Negatif tutum alt boyutunda, evli katılımcılar ile boşanmış katılımcılar arasında anlamlı bir fark elde edilmiştir. Boşanmış katılımcıların evli katılımcılara oranla daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguya göre boşanmış katılımcıların evli katılımcılara göre daha fazla boş vaktinin olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir. Uyak ve ark. (2023) okul öncesi eğitim kurumlarında yapay zekâ uygulamaları ile ilgili yaptığı çalışmada katılımcıların medeni durumlarına göre pozitif tutum ve negatif tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını tespit etmiştir.

Yapmış olduğumuz çalışmada yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif tutum alt boyutunda eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Pozitif tutum alt boyutunda öğretmen akademisinden mezun olanlar ile lisans ve yüksek lisans eğitimini tamamlamış katılımcılara oranla daha yüksek bir sonuç elde edilmiştir. Öğretmen akademisi mezunlarının lisans ve yüksek lisans mezunlarına göre daha fazla ilgili olduklarını göstermektedir. Negatif tutum alt boyutunda eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Uyak ve ark. (2023), okul öncesi eğitim kurumlarında yapay zekâ uygulamaları ile ilgili yaptığı çalışmada katılımcıların yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Kum (2023) grafik tasarım bölümü öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumlarını incelediği çalışmasında yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin görev yaptıkları ilçe değişkenleri ile yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bu sonuç, öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin, yapay zekâya yönelik tutumlarını anlamlı bir şekilde etkilemediğini göstermektedir. Literatür incelendiği zaman görev yapılan ilçe değişkenine yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yapılan araştırmanın okul öncesi öğretmenleriyle yapılan bir çalışma olması ile bu alanda bulunan boşluk bir nebze olsa giderilecek ve yeni araştırmalar için kaynak olabilecektir. Araştırma bulgularımızdaki değişkenlere yönelik çıkan sonuçları toparlayacak olursak; okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik pozitif tutum alt boyutu cinsiyet ve eğitim düzeyi değişkenlerine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik negatif tutum alt boyutunda ise cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür. Medeni durum değişkeninde yer alan evli ve bekâr öğretmenler değişkenine göre yapay zekâya yönelik tutum ölçeğinde bulunan pozitif tutum alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Medeni durum değişkenindeki evli ve boşanmış öğretmenler arasında ise yapay zekâya yönelik genel tutum ölçeğinde yer alan negatif tutum alt boyutunda anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu elde edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerin yapay zekâya yönelik pozitif ve negatif tutum alt boyutlarında görev yapılan ilçe değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır.

Öneriler

Araştırma, eğitim sektöründe kadınların büyük bir çoğunlukta olduğunu göstermektedir. Bu durum, eğitim politikalarının ve profesyonel gelişim programlarının cinsiyete özgü ihtiyaçlar ve beklentiler dikkate alınarak düzenlenmesini gerektirmektedir. Özellikle kadın öğretmenlerin teknolojiye yaklaşımları ve bu alandaki destek ihtiyaçları, politikaların şekillendirilmesinde temel alınmalıdır. Öğretmenlerin yaş gruplarına göre farklı eğilimler sergilediği göz önünde bulundurularak, yaş gruplarına uygun teknoloji entegrasyon stratejileri ve profesyonel gelişim programları tasarlanmalıdır. Genç öğretmenlere yönelik daha yenilikçi teknoloji kullanımı üzerine, yaşı ileri olan öğretmenlere ise teknolojiyi benimseme sürecinde destekleyici eğitimler sunulmalıdır. Bölgesel eşitsizlikleri gidermek amacıyla her bölgedeki öğretmenlerin teknolojik araçlara erişimini sağlayacak altyapı yatırımları ve kaynak dağılımı stratejilerinin önemini artırmaktadır.

Yüksek eğitim düzeylerine sahip öğretmenlerin yeni eğitim teknolojilerine daha olumlu yaklaşımları belirlenmiştir. Bu nedenle, öğretmen akademisi ve yüksek lisans programlarında teknoloji entegrasyonu ve yapay zekâ uygulamalarına daha fazla vurgu yapılmalıdır. Ayrıca, lisans ve öncesi düzeydeki öğretmenlere yönelik teknoloji kullanımı konusunda temel eğitimler artırılmalıdır. Kadın ve erkek öğretmenler arasında teknolojiye yönelik tutum farklılıklarını daha detaylı incelemek için niteliksel yöntemler kullanılabilir. Bu sayede cinsiyetin teknoloji adaptasyonu üzerindeki etkilerini anlamak ve cinsiyete özgü destek mekanizmaları geliştirmek mümkün olabilir.

Farklı yaş gruplarındaki öğretmenlerin teknolojiye adaptasyon süreçlerini ve bu süreçlerde yaşanan zorlukları belirlemek için daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir. Ayrıca, yaşa özgü eğitim teknolojilerinin etkinliğini değerlendiren çalışmalar da önemli katkılar sağlayabilir. Medeni durumun öğretmenlerin mesleki performansı, teknoloji kullanımı ve iş tatmini üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalar yapılabilir. Bu tür çalışmalar, eğitim politikalarının daha hassas ve hedef odaklı olmasına yardımcı olacaktır. Farklı coğrafi bölgelerdeki öğretmenlerin eğitim teknolojilerine erişimi ve bu teknolojileri kullanma becerileri üzerine çalışmalar yapılabilir. Böylece, bölgesel eşitsizliklerin nedenleri ve bu eşitsizlikleri gidermek için alınabilecek önlemler daha iyi anlaşılabilir. Eğitim düzeylerinin öğretmenlerin teknoloji kullanımına etkisi üzerine daha fazla araştırma yapılması önerilir. Özellikle farklı akademik kademelerde öğretmenlerin teknolojiye adaptasyon süreçleri ve bu süreçlere etki eden faktörler detaylı olarak incelenebilir.

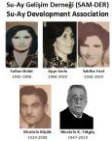
Öğretmenlerin teknoloji adaptasyonu ve eğitimde yenilikçi uygulamaların etkilerini uzun vadeli olarak izlemek ve değerlendirmek için longitudinal (uzun dönemli) araştırmalar düzenlenebilir. Bu tür çalışmalar, eğitimde teknoloji kullanımının zaman içindeki değişimlerini ve etkilerini daha net bir şekilde ortaya koyabilir.

KAYNAKLAR

- Akgül, G., & Yıldırım, M. (2022). Yapay zekâ ve eğitim: Uygulamalar ve sonuçlar. *Teknoloji ve Eğitim Dergisi*, 8(1), 67-79.
- Demirel, Ö., & Kaya, Z. (2002). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Doğan, P. K., Doğan, İ., & Çetinkaya, G. (2023). Spor bilimleri öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Yalova Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(3), 174-189.
- Kaya, F., Aydın, F., Schepman, A., Rodway, P., Yetişensoy, O., & Demir-Kaya, M. (2022). The roles of personality traits, al anxiety, and demographic factors in attitudes toward artificial intelligence. *International Journal of Human-Computer Interaction*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/10447318.2022.2151730>
- Kum, Ö. (2023). Grafik tasarım bölümü öğrencilerinin yapay zekâya yönelik tutumları (tokat ili örneği). *EKEV Akademi Dergisi*, (96), 172-181. <https://doi.org/10.17753/sosekev.1381995>
- MEB. (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Oktay, A. (2015). *Yirmi birinci yüzyıl ve eğitimde yeni eğilimler*. Eğitim Bilimine Giriş (s. 192-219). Ankara: Pegem Akademi.
- Özer, S. (2021). Eğitimde teknoloji entegrasyonu ve etkileri. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(4), 234-245
- Sancar Yazıcı, A. (2023). Teachers' views on the use of artificial intelligence in schools. *Ulus. Eğitim Derg.* 3, 1776-1794.
- Şahin, E. (2005). *Okul öncesi eğitimi öğretmen adayları ve öğretmenleri için uygulama kılavuzu*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, B. (2022). Okul öncesi dönem çocuklarının sosyal becerilerinin dijital oyun oynama özelliklerine göre incelenmesi (Master's thesis, Maltepe University (Turkey)).
- Uyak, S., Uyak, S. G., Ürey, D., Keskin, Ö., Aymaz, A., & Aydın, İ. (2024). Okul öncesi eğitim kurumlarında yapay Zekâ uygulamaları: Yönetici ve öğretmen görüşleri. *Social Mentality And Researcher Thinkers Journal (SMART JOURNAL)*, 9(75), 4625-4636. DOI : [10.29228/smryj.72414](https://doi.org/10.29228/smryj.72414)

EXTENDED ABSTRACT

Artificial intelligence applications in preschool education support children's cognitive and social development. AI-based games and activities make it easier for children to adapt to technology at an early age. For example, there are AI-based educational applications that improve children's language and math skills (Şahin, 2022). Preschool education is a critical period in children's cognitive, emotional and social development. The use of artificial intelligence (AI) applications during this period enables children to adapt to technology at an early age and make their learning processes more effective. AI technologies offer innovative and interactive learning experiences in preschool education, offering solutions suitable for children's individual learning needs (Demirel & Kaya, 2020). These applications support children's individual development processes and make their learning experiences more interactive. This study aims to determine the attitudes of preschool teachers in the Turkish Republic of Northern Cyprus towards artificial intelligence. For this purpose, the study compared the general attitude scale towards artificial intelligence with variables such as the teachers' gender, age, marital status, education level, and the district where they work. The "General Attitude Scale towards Artificial Intelligence," developed by Schepman and Rodway (2020) and adapted into Turkish by Kaya et al. (2022), was used to collect research data. A survey model from quantitative research methodologies was employed in the study. The sample of the research consisted of 500 actively working preschool teachers in the districts of Kyrenia, Morphou, Lefke, Nicosia, Iskele, and Famagusta during the 2023-2024 academic year. The population of the research consists of 768 preschool teachers who are actively working in the Turkish Republic of Northern Cyprus. An attempt was made to reach the entire population in the research sample. Some of the data obtained were eliminated due to the

invalidity of some data. As a result, the sample consists of 500 active preschool teachers in Kyrenia, Güzelyurt, Lefke, Lefkoşa, İskele and Gazimağusa. Data were collected via Google Forms and analyzed statistically using the Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 25.0. All data obtained in the research did not show a normal distribution according to both the Shapiro-Wilk test and the Kolmogorov-Smirnov test. General Attitude Scale Towards Artificial Intelligence: The “General Attitude Scale Towards Artificial Intelligence” developed by Schepman and Rodway in 2020 and translated and adapted into Turkish by Aydın and his colleagues in 2022 was used. This scale consists of two main sub-dimensions: positive and negative views about artificial intelligence. The scores of statements containing negative views were reversed. In the study where the scale was adapted, it was determined that the internal consistency coefficient (Cronbach Alpha) was between .82 and .88, and the reliability values were .77 for positive attitudes and .83 for negative attitudes. The data obtained in the study were statistically analyzed with the Statistical Package for Social Sciences (SPSS) 25.0 data analysis package program. The data collected from the scale were assessed based on the frequencies of responses to the questions, the significance of differences determined according to various variables through Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis H test. The suitability of the data for normal distribution, skewness, kurtosis, and standard error values were evaluated. All data obtained within the scope of the “General Attitude Scale Towards Artificial Intelligence” used as a data collection tool did not show a normal distribution according to both the Shapiro-Wilk test and the Kolmogorov-Smirnov test. The data collected from the scale were evaluated with the frequencies of the responses obtained by the teachers to the questions within the scope of the “General Attitude Scale Towards Artificial Intelligence” and the significance of the differences determined according to various variables with the Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H tests. The significance level was determined as .005 in all tests. The suitability of the data for normal distribution was evaluated through skewness, kurtosis and standard error values. The research findings revealed significant differences in the positive attitude sub-dimension towards artificial intelligence based on the gender and education status variables of the participating preschool teachers. No significant difference was found in the negative attitude sub-dimension regarding the gender and education status variables. Significant differences were observed in both the positive and negative attitude sub-dimensions based on the age variable of the preschool teachers. However, no significant differences were found in the positive and negative attitude sub-dimensions towards artificial intelligence based on the district variable where they worked. In addition to the demographic characteristics prepared by the researcher, the “General Attitude Scale Towards Artificial Intelligence” developed by Schepman and Rodway in 2020 and translated and adapted into Turkish by Aydın and his colleagues in 2022 was used as the data collection tool.